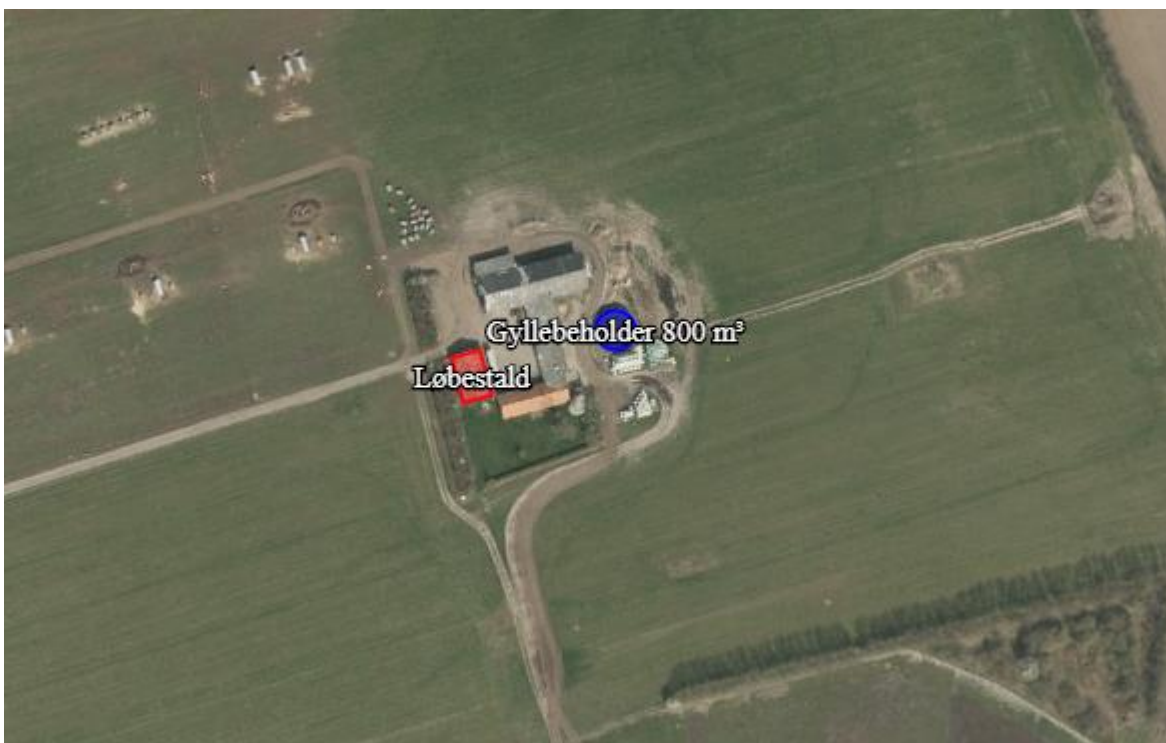

**Miljøtilladelse
tillæg nr. 1**

**Solbakken Økologi
Træhedevej 9
6500 Vojens**

Jf. § 16 b stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.
(LBK nr. 520 af 01/05/2019)

9. oktober 2020
Sags nr.: 19/40296
Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Solbakken Økologi v) Thorbjørn Sørensen Friskjærvej 6 6535 Branderup Mobil: 21653647 E-mail: tb@friskaer.dk
Ansøgers CVR	Cvr-nr. 14569871 P-nr 1000765539
Ansøgers CHR	51348
Kontaktperson	Thorbjørn Sørensen
Ansøgers konsulent	Landboforening Syd Ulla Refshammer Pallesen Tlf.nr.: 61558262 E-mail: upa@landbosyd.dk
Ejer	Thorbjørn Sørensen
Ejendom	Solbakken Økologi
Ejendommens adresse	Træhedevej 9 6500 Vøjens
Ejendomsnummer	5100022276
Matr. nr.	Matr. nr. 97 Strandelhjørn, Bevtoft samt Matrikel: 251 - Strandelhjørn, Bevtoft Matrikel: 467 - Strandelhjørn, Bevtoft Matrikel: 143 - Nr. Hjarup, Ø. Løgum
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	19/40296
Ansøgnings-id	Skemanr. 212092 version 2

Indholdsfortegnelse

Baggrund.....	4
Ikke-teknisk resume.....	4
A. Afgørelse.....	6
§ 16 b tillæg til miljøtilladelse.....	6
B. Vilkår for husdyrbruget.....	7
Generelle vilkår.....	7
Vilkår vedrørende anlægget.....	7
Vilkår vedrørende egenkontrol.....	7
C. Offentlighed og klagevejledning.....	8
Orientering af naboer om ansøgningen om tillæg til miljøtilladelse.....	8
Høring af parter om udkastet til tillæg til miljøtilladelse.....	8
Klagevejledning og offentliggørelse af tillæg.....	10
Underretning.....	10
D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger.....	12
Generelt.....	12
Staldanlæg og sohytter.....	12
Husdyrbrugets lokalisering - afstandskrav.....	12
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	13
Produktionsareal.....	13
Husdyrgødning.....	13
Foder.....	14
BAT - Anvendelse af BAT - Bedste tilgængelige teknologi.....	14
Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter.....	14
Lugt.....	15
Jord, grundvand, overfladevand.....	15
Støjkilder og rystelser.....	15
Støv.....	15
Fluer og skadedyr.....	15
Transport, til- og frakørsler.....	16
Lys.....	16
Affald.....	16
Ophør.....	16
Egenkontrol.....	16
Samlet vurdering.....	16
Bilag.....	17
Bilag 1: Lovgrundlag.....	17
Bilag 2: Situationsplan.....	188
Bilag 3: 8 folde omfattet af dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjer.....	19

Baggrund

Thorbjørn Sørensen ansøger om tillæg til den eksisterende § 16 b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne udvide antallet af ikke-faste sohytter på den økologiske ejendom Træhedevej 9, 6500 Vojens.

Ansøgningen om tillæg er indkommet den 19.06.2019 med skemanr. 212092. Husdyrholdet er et sohold med produktion af smågrise.

Ejendommen er tidligere miljøgodkendt den 25. juli 2018.

Der søges ikke om ændringer i produktionsarealet på 220 m², som er en løbe-stald.

Ammoniakemissionen er på 387 kg NH₃-N. Da emissionen er under 750 kg N, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission. Der skal ikke indsendes miljøkonsekvensrapport ved ansøgning om tillæg.

Med den gældende lovgivning fra 2017 ændres miljøgodkendelser og miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler og driftsforholdene.

Ikke-fast placerede husdyranlæg med mere end 100 m² hytter på et husdyrbrug er omfattet af lovgivningen om miljøtilladelse.

Ikke-teknisk resume

Produktion

Ejendommen Træhedevej 9 har et økologisk sohold med produktion af smågrise. Den faste staldbygning på 220 m² produktionsareal er indrettet til drægtige søer på dybstrøelse. Søerne kommer senere ud på friland i mobile hytter. Det samlede antal årssøer er ca. 350.

Miljøtilladelsen fra 2018 omfatter ca. 25 sohytter på i alt 350 m² på matrikel 97 Strandelhorn, Bevtoft. Det har vist sig, at dette er for lidt til ejendommens sohold. Der ansøges derfor om tilladelse til at etablere op til 1.000 m² hytter, hvor størrelsen på den enkelte hytte varierer mellem 10 m² og 18 m².

Tillægget til miljøtilladelsen omfatter:

- 1.000 m² ikke-fast placerede sohytter

Ansøger driver også naboejendommen Træhedevej 11 med sohold og produktion af smågrise og slagtesvin. Ansøger har desuden produktion på ejendommen Friskjærvej 6 i Tønder Kommune.

Placering

Sohytterne placeres på det udendørs besætningsområde på matrikel 97.

Hytterne flyttes mindst en gang om året, og placeringen skal følge reglerne om afstande og optegning samt landbrugets regler om udendørs sohold.

En del af matriklen ligger inde i fortidsmindebeskyttelseszone, og Haderslev Kommune har meddelt dispensation med vilkår til placering af hytterne inde i zonen.

Ejendommen er ikke beliggende indenfor områder med væsentlige landskabsinteresser eller med kulturhistoriske værdier, og projektet vurderes ikke at påvirke omgivelserne væsentligt.

Natur

Tillægget omfatter kun udendørs ikke-faste hytter, og disse indgår ikke i beregningen af ammoniakemission iht. lovgivningen. Ammoniakdepositionen fra hele ejendommen på naturområder er følgende:

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 01/05/2019

Det nærmeste Kategori 1 område er et overdrev 7,5 km nordøst for ejendommen, hvor beregning af totalammoniakdepositionen viser 0,0 kg NH₃-N. Det nærmeste Kategori 2 område er et overdrev 2 km sydøst for ejendommen, som modtager 0,0 kg N. Det nærmeste udpegede Kategori 3 område er en ammoniakfølsom skov 820 m mod sydvest. Skoven modtager 0,0 kg NH₃-N i merdeposition. Den fastlagte depositionsgrænse på 1,0 kg N bliver derved overholdt.

Af øvrige § 3-områder har Haderslev Kommune udpeget en sø 225 m mod nordøst, som modtager 0,2 kg NH₃-N i merdeposition i forhold til 8 års driften. Det vurderes, at husdyrholdet ikke vil medføre nogen tilstandsændring på søen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste naturområder eller Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugt

Tillægget omfatter kun udendørs ikke-faste hytter, og disse indgår ikke i beregningen af lugt iht. lovgivningen.

Lugtberegningerne er de samme som i hovedtilladelsen, og ejendommen overholder lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger. Det vurderes derfor, at disse beboelser ikke vil mærke væsentlige lugtgener.

BAT

Da ammoniakemissionen fra soholdet inde i stalden er under 750 kg, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet (bedste tilgængelig teknologi) for ammoniakemission. Der er heller ikke andre BAT-krav til husdyrholdet.

Øvrigt

Det forventes, at antallet af transporter samt støv, støj, lys og skadedyr ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når tilladelsens vilkår overholdes.

A. Afgørelse

§ 16 b tillæg til miljøtilladelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune tillæg til miljøtilladelse efter § 16 b stk. 2 i husdyrbrugloven til Træhedevej 9, 6500 Vojens, ved Thorbjørn Sørensen, cvr 14569871, med de stillede vilkår.

Afgørelsen er ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er også forpligtet af afgørelsen.

Tillægget til miljøtilladelsen omfatter:

- 1.000 m² ikke-fast placerede sohytter (erstatte de tidligere 350 m² sohytter)

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 3.

Tillægget til miljøtilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 4.

Hovedtilladelsen § 16 b fra 25. juli 2018 gælder stadig, bortset fra de vilkår, der bliver erstattet eller ændret i dette tillæg.

Tillæg til miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4, og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne tilladelse (se Bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt.
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt.
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV.
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven (byggeri og nedrivning), miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven, der skal søges separat.

Jævnfør kapitel 16 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der ikke krav om regelmæssig revurdering af § 16 b miljøtilladelser.

Tillægget til miljøtilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest 9. oktober 2026. Hvis tilladelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for tillægget til miljøtilladelsen: 9. oktober 2020.

Med venlig hilsen
Line Olsen
Miljømedarbejder
Miljø, Haderslev Kommune

Journal nr.: 19/40296
Udarbejdet af: Grete Mørch Sørensen, Niras A/S
Kvalitetssikring: Line Olsen, Haderslev Kommune

B. Vilkår for husdyrbruget

Tillægget til tilladelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder nedenstående vilkår.

Vilkårene herunder drejer sig kun om den ansøgte udvidelse. Vilkår i miljøtilladelse af 25. juli 2018, som ikke er erstattet i dette tillæg, er fortsat gældende.

Generelle vilkår

1. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af dette tillæg til miljøtilladelse på ejendommen.

Vilkår vedrørende anlægget

Placering af ikke-faste udendørs sohytter

2. På matrikel 97 Strandelhjørn, Bevtoft må der højst være mobile sohytter i brug svarende til samlet set 1000 m². Dette vilkår erstatter vilkår 8 i miljøtilladelsen af 25. juli 2018
3. De mobile sohytterne kan have forskellig størrelse, men må max. være på 18 m² pr. hytte.
4. Hytterne skal fremstå i sædvanlige byggematerialer og må ikke lakeres med reflekterende materiale. Dette vilkår erstatter vilkår 10 i miljøtilladelsen af 25. juli 2018

Vilkår vedrørende egenkontrol

5. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene, såsom:
 - En årlig opgørelse af det samlede areal af hytterne, fordelt på størrelser og antal af hver størrelse.
 - Tegning af placering af hytterne.
 - Redegørelse for, hvornår hytterne flyttes og hvorhen.

C. Offentlighed og klagevejledning

Orientering af naboer om ansøgningen om tillæg til miljøtilladelse

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om tillæg til miljøtilladelse den 27. februar 2020 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom 1 bemærkning til ansøgningen.

I nedenstående tabel er indholdet fra bemærkningen opstillet i punkter i venstre kolonne og kommunens kommentar i højre kolonne:

Punkt fra bemærkningen	Kommunens kommentar
Hvordan kan man få ny tilladelse?	Et husdyrbrug kan altid søge om ny tilladelse eller tillæg til tilladelse. Hvis den ønskede ændring overholder de kriterier, for eksempel lugt og ammoniakdeposition, der er sat i lovgivningen, kan husdyrbruget ikke nægtes at få tilladelsen.
Tilladelse fra Nævnene Hus	Miljøgodkendelsen af 25. juli 2018 blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men klagenævnet fandt, at der ikke var medhold i klagen. Det vil sige, at de forhold der blev klaget over, fandt nævnet, enten til ikke at være berettiget eller de kunne ikke behandles ud fra husdyrbrugloven. Der er derfor ikke givet nogen tilladelse fra Nævnene Hus vedr. Træhedevej 9.
Overskridelse af gældende tilladelse.	Grunden til dette tillæg er at få retliggjort, at der var for mange sohytter i brug i forhold til angivelsen i miljøtilladelsen af 25. juli 2018. Vilkår 2 i dette tillæg er desuden blevet rettet til, så det omhandler et max. antal kvadratmeter i brug frem for både antal hytter og kvadratmeter, som kunne skabe forvirring i det tidligere vilkår.
Forhold der ikke overholdes på ejendommen; eks. uoverdækket markstak, renholdelse af offentlig vej og støj fra ejendommen.	På grund af bemærkningen blev der foretaget uanmeldt tilsyn 31. marts 2020 – desværre ikke før pga. corona hjemsendelsen – hvor alle nævnte forhold var i orden.
Generelle gener fra husdyrbrug	Der er en generel betragtning fra klagenævnet, som siger at landzonen er landbrugets erhvervsområde, derfor må naboer og erhverv til et landbrug tåle visse lugt- og støjgener. Dog skal generel lovgivning overholdes og det samme gælder vilkår i tilladelser og tillæg hertil.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i tillægget.

Høring af parter om udkastet til tillæg til miljøtilladelse

Udkast til tillægget til miljøtilladelse blev den 27-08-2020 udsendt i partshøring.

Udkast til tillægget til miljøtilladelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 14 dage til at kommentere udkastet (jf. forvaltningslovens § 19)

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 181 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret. Der forekommer ingen nabobeboelser indenfor lugtkonsekvenszonen på 181 meter, derfor er orientering om udkastet kun sendt til ejer selv og matrikulære naboer.

Der indkom 1 bemærkning til udkastet.

I nedenstående tabel er indholdet fra bemærkningen opstillet i punkter i venstre kolonne og kommunens kommentar i højre kolonne:

Punkt fra bemærkningen	Kommunens kommentar
Anmodning om afslag på ansøgning til tillæg.	Når et husdyrbrug søger om at ændre på sin tilladelse, skal kommunen efterse, at krav og kriterier, der er fastsat i husdyrbrugloven er overholdt. Er disse overholdt kan kommunen ikke give afslag på en ansøgning. I dette tillæg er alle krav og kriterier i husdyrbrugloven overholdt, og der gives derfor tillæg til.
Nævnenes Hus' afgørelse kan ikke ændres.	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 24. april 2019 kan ikke ændres, og den omhandler, at der ikke bliver givet medhold i klagen over den oprindelige miljøtilladelse,
Der må kun opføres 30 sohytter på Træhedevej 9.	Indtil dette tillæg er meddelt er det korrekt, at der ca. må være 25 sohytter på Træhedevej 9. I dette tillæg ændres ordlyden til, at der højst må være sohytter i brug på samlet set 1000 m ² .
Anonym politianmeldelse og klager over Træhedevej 9.	Kommunen blev gjort opmærksom på, at politiet havde fået en anonym politianmeldelse i maj 2019. Kommunen er myndighed på husdyrbrug, og fulgte derfor op på anmeldelsen ved et tilsyn, hvor det blev konstateret, at der var for mange sohytter. Landmanden skulle herefter enten gå ned på det tilladte antal eller sende en ansøgning ind, som ville lovliggøre forholdene. Landmanden sendte en ansøgning ind i juni 2019. I juli 2019 blev der klaget over for mange sohytter, men da der allerede var sendt en ansøgning for at lovliggøre dette forhold, gjorde kommunen ikke mere. I sammenhæng med orienteringen af denne ansøgning, blev der gjort opmærksom på, at ejendommen havde en uafdækket markstak, offentlig vej var beskidt og der var overskridelse af støj. Da Kommunen kom på tilsyn, var disse forhold i orden.
Hvem søger om tillæg?	Det er husdyrbruget, der søger om tillæg til sin miljøtilladelse.
Sagen for byrådet.	Sagen og sagens forløb har 5. oktober 2020 været et orienteringspunkt for Udvalget for Plan og Miljø, hvor husdyrbrugssager hører under rent politisk i Haderslev Kommune. Udvalget tog sagen til efterretning.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i tillægget.

Klagevejledning og offentliggørelse af tillæg

Tillæg til miljøtilladelsen af husdyrbruget Træhedevej 9, 6500 Vojens, i henhold til § 16b stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 9. oktober 2020 på hjemmesiden Digital MiljøAdministration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Der kan klages over de nye vilkår i afsnit 4, men ikke over de eksisterende vilkår fra hovedtilladelsen af 25. juli 2018. Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest fredag 6. november 2020. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked, om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus på hjemmesiden www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på borger.dk og virk.dk. Du logger på med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Kommunen sender klagen videre til nævnet.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger og organisationer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøtilladelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning (Husdyrbrugloven). Udnyttelse af miljøtilladelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne tilladelse. Udnyttelsen af miljøtilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøtilladelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøtilladelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7² er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven³ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail med vedhæftet fil af tillægget:

- Ansøger Thorbjørn Sørensen
e-mail: tb@friskaer.dk
- Ansøgers konsulent: Landboforening Syd v) Ulla Refshammer Pallesen
e-mail: upa@landbosyd.dk

² Offentlighedsloven. Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr. 606 af 12/06/2013](http://lovnr.606.af.12/06/2013).

³ Databeskyttelseslov - LOV nr. 410 af 27/04/2017

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3. forh. 1208 København K
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk
- Nabo som kom med bemærkninger til ansøgningen og udkastet.

Som e-mail med link til tillægget på hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i miljøtilladelsen.

Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen og ved supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Generelt

Haderslev Kommunes vurdering

Dette tillæg til miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Træhedevej 9, 6500 Vojens.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Thorbjørn Sørensen, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tillægget til tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

Staldanlæg og sohytter

Haderslev Kommunes vurdering

De ikke-faste (mobile) hytter udgør en del af husdyrbruget, idet der udover hytterne også er faste staldanlæg på over 100 m². Da hytternes samlede areal bliver over 100 m², skal de dermed også vurderes i forhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 34, og eventuelle vilkår stilles i dette tillæg til miljøtilladelse.

Tillægget til miljøtilladelsen omfatter:

- 1.000 m² ikke-fast placerede ibrugtagne sohytter

Der må ejendommen gerne opbevares sohytter, der ikke er i brug. Disse indgår ikke i maks arealet på 1000 m² for ibrugtagne hytter. Der stilles vilkår om, at der højst må være hytter i brug med et samlet på 1000 m² på matrikel 97, Strandelhjørn, Bevtoft.

Hytterne indgår ikke i produktionsarealet på ejendommen, men der gøres opmærksom på, at hytternes placering generelt på matriklen og tidsrummet mellem flytning af hytterne skal følge reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen i henhold til § 10 eller Landbrugets byggeblad for Indretning og drift af udedørs sohold.

Hytterne bliver af varierende størrelse. Udseendet bliver som beskrevet i den tidligere tilladelse: rundbuehytter fra Salling-Hytten Aps på 18 m² i galvaniseret stål ca. 1,8 m høje, samt mindre A-hytter på 4,1 m². Af hensyn til dyrevelfærd kalkes hytterne om sommeren med en slags drivhuskalk, for at nedbringe temperaturen i hytterne. Hytterne vil derfor fremstå grå/hvide om sommeren.

Foldarealer, der har været benyttet til fritgående søer det ene år, vil det næste år blive dyrket med en kornafgrøde, så næringsstoffer afsat af søerne og smågræsene ind til 15 kg optages af planterne.

Der gøres ydermere opmærksom på, at dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 af 12. marts 2019, og dennes vilkår fortsat er gældende. Det vil sige, at på nogle områder af matrikel 97 Strandelhjørn, Bevtoft må der højst stå 2 sohytter ad gangen (se også bilag 4). Selve størrelse er dog ikke afgørende, så længe hytten maks er 18 m².

Husdyrbrugets lokalisering - afstandskrav

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone.

Tillægget her drejer sig om flytbare sohytter, som skal flyttes mindst en gang hvert år, og det kan derfor ikke på forhånd vurderes, om de overholder afstandskravene.

Lokalisering af disse ikke-fastplacerede husdyranlæg skal følge husdyrbruglovens afstandskrav, med de ændringer, der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Hytterne skal overholde reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 5 og 6 om afstande, § 7 om folde og trug og § 10 om flytning af hytterne, samt reglerne i Landbrugets Byggeblad om udendørs sohold (nr. 95.03-02 fra dec. 2014) vedrørende indretning af hytterne.

Der bliver stillet egenkontrolvilkår om optegning af hytternes placeringer og flytninger. Overholdelse af reglerne kontrolleres ved kommunens tilsyn.

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af arealet med sohytter og dermed også udvidelse af antallet af hytter vurderes at kunne medføre forøget forurening eller anden påvirkning på miljøet. Her vurderes, at den synsmæssige påvirkning af landskabet vil blive ændret, når antallet af hytter øges fra 20-70 til 60-200, afhængigt af størrelsen af den enkelte hytte (5 til 18 m²).

Ejendommen er ikke beliggende indenfor udpegnings af væsentlige landskabsinteresser i Kommuneplan 2017. Ejendommen er beliggende indenfor landskabskarakterområde 12 – Gelså Hedeslette. Den landbrugsmæssige anvendelse er meget dominerende i karakterområdet, og markstrukturerne er som mange andre steder påvirket af sammenlægninger til større enheder. Styrede, lige hegn skaber opdyrkede lineære landskabsrum. På tværs af bevoksningen løber kanaler og vandløb. Området har væsentligt teknisk præg. Området er som helhed forholdsvis robust på grund af den store skala og de tydelige geologiske træk.

Haderslev Kommune vurderer, at hytterne med en højde på max 2,5 m ikke vil påvirke synsindtrykket af omkringliggende naturelementer. Der stilles vilkår om, at hytterne skal placeres i enkle mønstre, så marken selv fremstår med et roligt synsindtryk. Projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanen.

I miljøtilladelsen på Træhedevej 9 fra 2018 er der stillet vilkår til udseende af de mobile hytter, idet miljøtilladelsen skal indbefatte "landzonetilladelsen" fra tidligere lovgivning. Det vurderes, at hytterne herved falder bedst muligt ind i landskabet, og vilkårene videreføres i dette tillæg.

Der er vilkår om hytternes placering, størrelse og udformning.

En del af ejendommens udendørs areal ligger indenfor beskyttelseslinjerne for tre fortidsminder. Ansøger har søgt og opnået dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjerne den 12. marts 2019. Dispensationen er givet på betingelse af en række vilkår. De vilkår, der angår placering af hytterne indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjerne, er gentaget i denne miljøtilladelse, da vilkårene vurderes at være tæt forbundet med hinanden.

Fortidsmindebeskyttelseslinjerne ses på Bilag 4.

Produktionsareal

Haderslev Kommunes vurdering

Produktionsarealet og gødningsopbevaringsarealet har indflydelse på miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt. I henhold til husdyrlovgivningen udgør de mobile anlæg ikke produktionsarealer, og gødningsopbevaringen ændres ikke. Produktionsarealet ses i hovedtilladelsen.

Husdyrgødning

Haderslev Kommunes vurdering

Håndtering af husdyrgødning ændres ikke i forhold til hovedtilladelsen fra 2018, og der stilles ikke nye vilkår. Mængden af dybstrøelse vil formentlig øges.

Vilkårene om dybstrøelse og placering af markstakke fortsætter.

Foder

Haderslev Kommunes vurdering

Fodring og opbevaring af foder ændres ikke i forhold til hovedtilladelsen fra 2018, og der stilles ikke vilkår i forbindelse med fodring.

BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er mindre end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 387 NH₃-N/år.

Der stilles derfor ikke krav om vurdering af anvendelsen af BAT.

Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 387 kg NH₃-N årligt.

I henhold til husdyrlovgivningen skal der ikke beregnes ammoniakemission fra ikke-fastplacerede husdyranlæg. Ammoniakemissionen er derfor den samme som i hovedtilladelsen fra 2018.

Ammoniakdepositionen på de relevante naturpunkter er dog en smule anderledes, idet udpegningen af ammoniakfølsomme habitatområder og af ammoniakfølsom skov er blevet ændret siden da. Ændringerne betyder, at det nærmeste kategori 1 punkt nu ligger 7,5 km fra ejendommen mod tidligere 8,5 km. Desuden er det tidligere "ammoniakfølsom skov" område udgået af udpegningen, og den nærmeste sskov ligger nu længere væk end før.

Haderslev Kommune har udvalgt følgende naturpunkter som de mest betydende:

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Overdrev (Pamhule Skov og Stevning Dam)	7,5 km NØ	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev	2 km SØ	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 3</i>				
Ammoniakfølsom skov Tilgroet lysåben	820 m SV	0,0	0,0	0,0
<i>Øvrig § 3</i>				
§ 3 sø	225 m NØ	0,0	0,2	0,3

Naturvurdering - Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

De to nye punkter medfører samme eller lavere deposition i forhold til hovedtilladelsen og medfører dermed ikke ændrede vurderinger. Naturvurderingen i øvrigt er den samme som i hovedtilladelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Træhedevej 9.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Lugt

Haderslev Kommunes vurdering

Tillægget omfatter kun udendørs ikke-faste husdyranlæg, og disse indgår ikke i beregningen af lugt iht. lovgivningen.

Lugtberegningerne er således de samme som i hovedtilladelsen, og ejendommen overholder lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger. Det vurderes derfor, at disse beboelser ikke vil mærke væsentlige lugtgener.

Vurdering i øvrigt og vilkår er ligesom i hovedtilladelsen.

Jord, grundvand, overfladevand

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende jord, grundvand og overfladevand.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedtilladelsen.

Støjkluder og rystelser

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende støj og rystelser.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedtilladelsen.

Støv

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende støv.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedtilladelsen.

Fluer og skadedyr

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter vil øge mængden af dybstrøelse og dermed også øge risikoen for gener fra fluer.

Kommunen vurderer, at vilkårene i hovedtilladelsen skal videreføres. Henvisningen til retningslinjer for bekæmpelse fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi er dog blevet ændret til <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>

Transport, til- og frakørsler

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter vil formodentlig øge de interne transporter på ejendommens matrikel, men ikke transporterne ud på offentlig vej i væsentlig størrelse.

Eventuelle støjgener fra transport på ejendommen er omfattet af støjvilkårene i hovedtilladelsen, og det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt. Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Lys

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende lys.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedtilladelsen.

Affald

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke påvirkningen af omgivelserne vedrørende affald.

Vurderingen er derfor ligesom i hovedtilladelsen, og der stilles ikke vilkår, da opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald.

Ophør

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelse af mængden af ikke-faste sohytter ændrer ikke forholdene vedrørende ophør.

Vurdering og vilkår er derfor ligesom i hovedtilladelsen.

Egenkontrol

Haderslev Kommunes vurdering

Det eksisterende vilkår i hovedtilladelsen om egenkontrol videreføres. Desuden indsættes nogle vilkår om dokumentation for overholdelse af vilkårene om placering af sohytterne.

Vilkårene i denne tilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Samlet vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles tillæg til miljøtilladelse til det ansøgte, da:

- Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Tilladelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. [LBK nr. 520 af 01/05/2019](#) (Husdyrbrugsloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bek. [nr.1261 af 29/11/2019](#) (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøtilladelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler der anvendes i miljøtilladelsen er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse - [LBK nr. 1218 af 25/11/2019](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - [LBK nr. 240 af 13/03/2019](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb - [LBK nr. 127 af 26/01/2017](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr. 760 af 30/07/2019](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald - [BEK nr. 224 af 08/03/2019](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand - [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines - [BEK nr. 1257 af 27/11/2019](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelses-områder samt beskyttelse af visse arter - [BEK nr. 1595 af 06/12/2018](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven - [LBK nr. 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

Ved fremtidige ændringer af love og regler: *Se senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

Bilag 2: Situationsplan

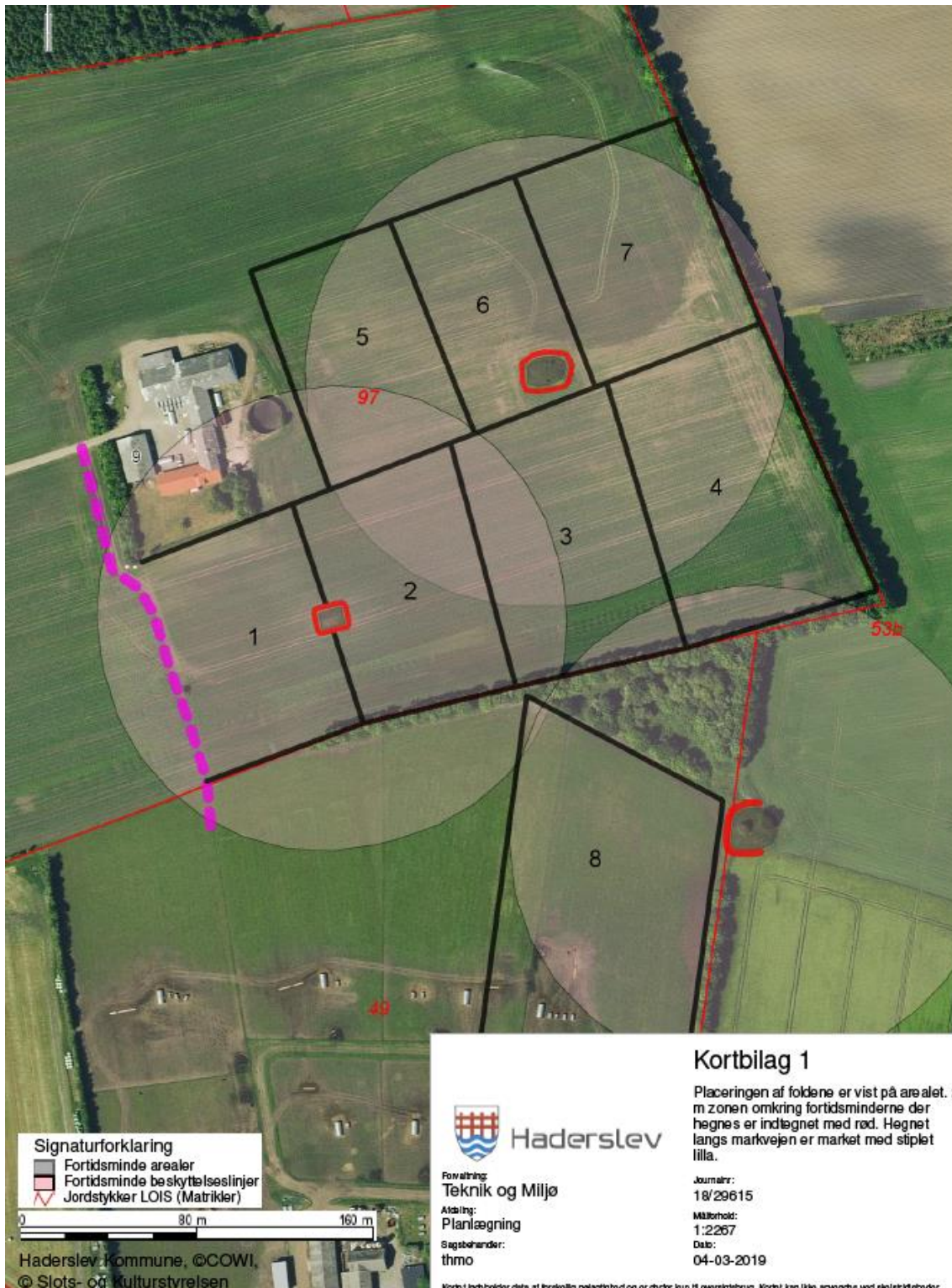

Matrikel 97 Strandelhjørn, Bevtoft

Adresse: Træhedevej 9, 6500 Vojens

Bilag 3: 8 folde omfattet af dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjer

Køresporet er den lilla stiplede linje. Køresporet må ikke være en decideret vej.
7 af de 8 folde ligger på matrikel 97, som hører til ejendommen Træhedevej 9.